

EBEVEYNLERİN ÇOCUKLARINI ESKRİM SPORUNA YÖNLENDİRME NEDENLERİ

PARENTS' REASONS FOR GUIDING THEIR CHILDREN TO FENCING

Gönderilen Tarih: 12/03/2020
Kabul Edilen Tarih: 02/10/2020

Filiz Fatma ÇOLAKOĞLU

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye
Orcid: 0000-0002-0635-7583

Hande Nur AKKÖSE

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye
Orcid: 0000-0002-1236-8668

Gönül TEKKURŞUN DEMİR

Gazi Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Ankara, Türkiye
Orcid: 0000-0002-2451-5194

Ebeveynlerin Çocuklarını Eskrim Sporuna Yönlendirme Nedenleri

ÖZ

Bu araştırmanın amacı; ebeveynlerin, çocuklarını eskrim sporuna yönlendirme nedenlerini incelemektir. Araştırmada, nitel araştırma yaklaşımlarından olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini Ankara'daki spor merkezlerinde en az 6 aydır eskrim yapan 7-13 yaş grubundaki çocukların toplam 35 gönüllü ebeveyni (35-42 yaş arası 19 anne ve 16 baba) oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak, yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Ebeveynlerin görüşlerinden elde edilen verilerin analizi sonucunda duyuşsal etmenler, dışsal etmenler, sağlık etmenleri, bilişsel gelişim etmenleri, çocuktan kaynaklanan etmenler, düzen etmenleri, psikomotor gelişim etmenleri ve dijital ortam etmenleri olmak üzere toplam 8 tema elde edilmiştir. Ebeveynlerin çocuklarını eskime yönlendirme nedenlerinin çocuklarının gelişimini sağlıklı olarak sürdürmesi isteğinin yanı sıra telefon, tablet gibi teknolojik aletlerden, dijital ortamdaki uzaklaştırmak, çocuğunun eskime katılma arzusunun ayak uydurmak ve çocuğunun düzenli yaşam biçimi davranışları kazanmasını sağlamak olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ebeveyn, eskrim, nitel araştırma, spor

Parents' Reasons For Guiding Their Children To Fencing

ABSTRACT

The aim of this research is to evaluate the reasons why parents guide their children to fencing to participate in sports activities. In the research, phenomenology, as one of the qualitative research approaches, was used. The study group consists of 35 vounteer parents (19 mothers and 16 fathers with an age range of 35-42) of 7-13 years old children who have been doing fencing for at least 6 months in the sports centers in Ankara. As a means of data collection, a semi-structured interview form was used. The analysis of the data was done using content analysis. As a result of the analysis of the data obtained from the parents' views, a total of 8 themes were obtained: affective factors, external factors, health factors, cognitive development factors, child-based factors, order factors, psychomotor development factors and digital environment factors. It was found out that parents guide their children to fencing because they want their children to maintain their growing healthily, to keep them away from technological tools such as mobile phones and tablets and digital environments, to keep up with their child's desire to participate in fencing, and to ensure their child's regular lifestyle behaviors.

Key Words: Mother and father, parents, fencing, qualitative research, sports

GİRİŞ

Spor; bireyin fiziksel, zihinsel, ruhsal ve sosyal yönden gelişimine katkı sağlayan, özellikle gelişim çağındaki çocuklar için oldukça önemli olan bir olgudur. Bununla birlikte grup çalışmalarında, dayanışma ruhunun gelişmesinde, bireyin sosyalleşmesinde ve toplum içerisindeki yerini kazanmasında sporun rolü büyüktür. Erken ve düzenli yapılan fiziksel aktivite solunum, kalp-dolaşım sistemleri, pozitif psikolojik ve bilişsel etken üzerindeki olumlu etkiler yaşam tarzı ile ilişkilidir. Bu nedenle çocuklarda ve yetişkinlerde fiziksel aktivitenin bir yaşam tarzı haline gelmesi için teşvik edilmesi gerekmektedir⁸. Çocuğun akademik eğitimi ile birlikte fiziksel aktivitenin bir yaşam tarzı haline gelmesini teşvik eden ilk kurum ailedir. Aile çocuklarını beklentileri doğrultusunda yönlendirdikleri spora, fiziksel olarak o branşta diğerlerinden daha aktif olmaları kesin olup-olmadığı belirsizliğini koruduğu söylenebilir. Sporun bilinçli olarak yaygınlaşmasında, toplumsal boyut kazanmasını ve sağlıklı nesiller yetişmesini isteyen ailenin spora olan ilgi ve bilgi düzeyleri etkili olmaktadır. Dolayısıyla ebeveynler çocukların spor aktivitelerine katılımlarında büyük rol oynamaktadır¹⁴.

Eskrim korunmak ve savunmak anlamına gelen, iki sporcunun silah ile dolaylı bir mücadele yaptığı, yüksek beceri gerektiren aralıklı ve yüklenme temelli bir spor dalı ve sporculara fiziksel, zihinsel özelliklerini en iyi şekilde kullanma imkânı veren, kendine özgü tekniği ve inceliği olan, denge özelliği ile vücudun değişik yerlerine en geniş ölçüde uzanma ve gerilme imkânı veren, çabukluğun ve reaksiyon zamanının öncelik taşıdığı, bir spor olarak bilinmektedir¹⁻².

Güven ve Öncü'nün (2006)⁷ yaptıkları çalışmada geçmişe göre; çocuklarını spor yapmaya teşvik eden ailelerin artışıyla birlikte, yapılan sporun akademik başarıyı etkilediğini ve spor yapmaması gerektiğini düşünen ailelerin de bulunduğunu belirtmişlerdir. Keskin'e göre (2006)¹⁴ çocukların spor aktivite ve branşlarına yönelimlerinde ebeveynlerin birçoğunun çocuklarının kararlarını desteklediği gözlemlenmiştir. Kartal ve ark. (2016)¹¹ çalışmalarında eskrim sporuyla uğraşan çocukların dikkat ve refleks düzeylerinde artış olduğunu vurgulamışlardır.

Bu bilgiler doğrultusunda; ebeveynler, çocuklarını spora yönlendirmeye daha olumlu yaklaşmaktadırlar. Çocuklarını, bilişsel, algısal ve motor beceri düzeylerini geliştireceği, dikkat komponentlerine fayda sağlayacağı ve aynı zamanda zararlı davranışlardan uzak durmaları için bireysel veya takım sporlarına yönlendirdikleri söylenebilir, ancak eskrim ile ilgili araştırmalar sınırlıdır.

Bu çalışma, ebeveynlerin, çocuklarını neden eskime yönlendiriyor?" sorusuna cevap bulmak amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL VE METOT

Araştırmada nitel araştırma yaklaşımı kullanılmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı çeşitli disiplinlere dayalı kuramsal temelleri olan insan davranış ve düşüncelerini bütüncül ele alan, esnek ve bütüncül yaklaşımdır²⁸. Araştırmada nitel araştırma yaklaşımlarından olgu bilim deseninden yararlanılmıştır. Olgu bilim deseni farkında olduğumuz fakat derinlemesine ve detaylı bir anlayışa sahip olmadığımız olgulara odaklanmaktadır²⁹⁻³¹. Nitel araştırmalarda kullanılan bu desen, etkinliklerinin tutarlı ve amaca uygun bir biçimde geliştirilmesi açısından araştırmacıya rehberlik eder¹⁸.

Araştırmanın örneklemini, Ankara'da spor merkezlerinde en az 6 ay eskrim sporu yapan 7-13 yaş arası çocukların ebeveynleri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan ebeveynlerin yaş ortalaması 35-42 arasında değişmektedir. Araştırmaya 19 anne, 16 baba olmak üzere toplam 35 ebeveyn katılmıştır. Araştırmada, örneklem grubunda yer alan 35 ebeveyn e1, e2, e3,...,e35 olarak kodlanarak, katılımcılar bu kodlar ile tanımlanmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan "yarı yapılandırılmış görüşme formu" ile toplanmıştır. Buna göre yarı yapılandırılmış görüşme formunda katılımcıların çocukların için eskrim sporunu neden tercih ettikleri, ebeveynlerin çocuklarını bu spora yönlendirme nedenleri ve onların bu konudaki tutumlarına yönelik sorular yer almaktadır. Katılımcıların görüşlerini elde etmek için hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formunda " yaş, cinsiyet, branş ve ebeveynlerin çocuklarını spora yönlendirmelerine yönelik açık uçlu sorular bulunmaktadır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın veri analizinde; verilerin anlaşılır bir biçimde çözümlenmesi, neden sonuç ilişkilerden birtakım sonuçlara ulaşılması ve bulguların yorumlanmasında "içerik analizi" kullanılmıştır⁷. İçerik analizi, katılımcılardan elde edilen verilerin tanımlanması, veriler içerisinde saklı olabilecek gerçeklerin ortaya koyulmasıdır. Bu analizde birbirine benzeyen veriler, belirli kategori ve temalar çerçevesinde bir araya getirilerek çözümlenir¹⁹. Mevcut araştırmanın tema ve kategori oluşturma aşamasında, literatürdeki eskrim ile ilgili nicel araştırmalar²⁻¹⁰ ve farklı spor branşları ile ilgili yapılan nitel çalışmalardan^{6,8,12,13,15,16,17,24,26,30} yararlanılmıştır. Nitekim nitel çözümlenmede verilerin içeriklerini tespit etmek amaçlanmıştır. Bu nedenle ilk ve asli işlem olan verilerin kategori gibi kümelemelerle gruplandırılması yapılmıştır³. Literatür doğrultusunda kategoriler oluşturulmuştur. Elde edilen kategorileri temsil edecek temalar, kategorilerle ilişkilendirilerek çözümlenmiştir²⁵. Yapılan araştırmanın niteliğini arttırmak, güvenilirliğini ortaya koymak amacıyla Yıldırım ve Şimşek (2013)²⁹ önerdiği gibi nitel araştırmalar için yapılan geçerlik ve güvenilirlik analizi yapılmıştır. Buna göre araştırma dışından iki uzman ile araştırmayı yürüten araştırmacıların tema ve kategorileri karşılaştırılmış. Karşılaştırmalarda görüş birliği ve görüş ayrılığı sayıları belirlenerek araştırmanın güvenilirliği Miles ve Huberman (1994)'in²¹ formülü; $Güvenirlik = \frac{Görüş\ birliği}{(Görüş\ Birliği + Görüş\ Ayrılığı)}$ kullanılarak hesaplanmıştır. Yapılan hesaplama sonucunda uzmanlar ile araştırmacılar arasındaki üretilen tema ve kategorilerin uyumunun %90 olduğu ortaya konmuştur. Bu bağlamda araştırmada yapılan veri analizlerinin geçerli ve güvenilir düzeyde olduğu ispatlanmıştır⁴.

BULGULAR

Bu bölümde, ebeveynlerin çocuklarını eskrim sporuna yönlendirme nedenlerine ilişkin elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1. Eskrim sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Duyuşsal etmenler”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar n= 25	f	Katılımcı ifadeleri
Duyuşsal Etmenler	Sevme	(e1),(e5),(e8), (e18),(e25),(e26), (e27),(e28),(e31), (e32), (e35)	11	“Hareket etmek oğlum için en büyük amaç. Bu nedenden dolayı Eskrim’e çok severek devam ediyor (e31)”. “Büyük bir istikrarla ve çok severek yaptığı bir spor (e32)”.
	Özgüven	(e20) (e23) (e28) (e30)	4	“Bu sporu yaparken dikkat eksikliğini geliştirmesi özgüvenine de katkı sağladı (e28)”.
	Yenme yenilme duygusunu öğrenmesi	(e8) (e13) (e22)	3	“Bireysel bir spor olup, elde edilen başarı ve başarısızlığın kendine ait olması (e8)”. “Sporun bir sonucu olan kazanma ve kaybetme duygusunu öğrenerek bunu hayatında da kullanmayı öğrenmesi için tercih ettik (e13)”.
	Rekabet duygusunu geliştirmesi	(e14) (e22) (e30)	3	“Rekabete alışarak başarı ve başarısızlığın kendine kattıklarını görererek daha güçlü olması (e22)”.
	Strese karşı koyabilme	(e14) (e29)	2	“Stres yönetimi becerilerini kazanması için (e14)”.
	Öfke kontrolü	(e22)	1	“Öfke kontrolünü öğrenmesi (e22)”.
	Keyif	(e31)	1	“İnsanların ve hareketin çok olduğu bir spor olduğu için yapmaktan çok keyif alıyor (e31)”.

e = Eskrim

Tablo 1’de ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin “duyuşsal etmenler” temasına ait 7 kategori bulunmaktadır. Bunlar; sevme (f=11), özgüven (f=4), yenme-yenilme duygusunu öğrenmesi (f=3), rekabet duygusunu geliştirmesi (f=3), strese karşı koyabilme (f=2), öfke kontrolü (f=1), keyif (f=1) şeklindedir. Sevme kategorisini katılımcı e31 “Hareket etmek oğlum için en büyük amaç. Bu nedenden dolayı Eskrim’e çok severek devam ediyor” şeklinde ifade etmiştir. Özgüven kategorisi, e28 tarafından “Bu sporu yaparken dikkat eksikliğini geliştirmesi özgüvenine de katkı sağladı” şeklinde açıklanmıştır. Yenme yenilme duygusunu öğrenme kategorisi e8 tarafından “Bireysel bir spor olup, elde edilen başarı ve başarısızlığın kendine ait olması” şeklinde açıklanmıştır. Rekabet duygusunu geliştirme kategorisi, e22 tarafından “Rekabete alışarak başarı ve başarısızlığın kendine kattıklarını görererek daha güçlü olması” şeklinde ifade etmiştir. Strese karşı koyabilme kategorisi, e14 tarafından “Stres yönetimi becerilerini kazanması için” olarak açıklanmıştır. Öfke kontrolü kategorisi e22 tarafından “Öfke kontrolünü öğrenmesi” şeklinde ifade edilmiştir. Keyif kategorisi, e31 tarafından “İnsanların ve hareketin çok olduğu bir spor olduğu için yapmaktan çok keyif alıyor” olarak açıklanmıştır.

Tablo 2. Eskrim sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Dışsal etmenler”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar n= 42	f	Katılımcı ifadeleri
Dışsal Etmenler	Aile yönlendirmesi	(e2) (e4) (e5)(e9) (e10)(e12)(e17) (e18) (e19)(e20) (e22)(e25)(e28)(e29)(e30)(e32)(e33)	17	“Kızımın dikkat eksikliğini gidermesi ve disiplinli olmayı öğrenebilmesi için özellikle bu branşı tercih ettim (e2)”. “Ergenlik dönemi öncesi bireysel gelişimine katkıda bulunması için ailesi tarafından yönlendirildi (e4)”. “Farklı bir spor branşı olduğu için bu branşı seçtik (e10)”. “Eskrim gibi az bilinen ve ilgi uyandıran bir branşın var olduğunu öğrenmesi (e34)”. “İnternette izlediği videolardan etkilenerek eskrim yapmak istediğini söyledi (e5)”. “İzlediği diziden etkilenerek bu branşı yapmayı tercih etti (e16)”. “Abisini örnek aldığı için bu branşı yapmak istedi (e23)”. “Abisiyle beraber antrenmanlara giderek bu sporu sevmeye başladı (e28)”. “Okuldaki sınıf öğretmeninden aldığımız bir bilgi doğrultusunda bu branşı yapmasına destek olduk (e35)”. Kızım eskrim branşında derece yapan bir arkadaşının alkışlanarak tebrik edildiğini gördüğünde kendisi de bu branşı yapmak istediğini söyledi (e2)”. “İlerdeki okul hayatında burs kazanarak okumasını sağlamak bu branşı seçmek için bir başka nedenimiz (e1)”. “İyi üniversitelere daha rahat girebilmesini istememiz (e17)”. “Oğlumun hiperaktif bir yapısı olması nedeniyle arkadaşımın tavsiyesi üzerine bu branşa başladık (e29)”. “Pdr tarafından tavsiye edilen dürtüsellik duygusunu bastırabilmek için eskrima başladık (e30)”.
	Popüler bir branş olması	(e3) (e5) (e9) (e10) (e26) (e34)	6	
	Medya yönlendirmesi	(e2) (e5) (e16) (e27)	4	
	Sporcu abi	(e7) (e18) (e23) (e28)	4	
	Öğretmen yönlendirmesi	(e9) (e10) (e35)	3	
	Arkadaşlarına özenme	(e2) (e3) (e29)	3	
	Özel burs kazanmak	(e1) (e17)	2	
	Üniversiteye yerleşme kolaylığı	(e17)	1	
	Arkadaş tavsiyesi	(e29)	1	
	Doktor tavsiyesi	(e30)	1	

e = Eskrim

Tablo 2’de ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin “dışsal etmenler” temasına ait 10 kategori yer almaktadır. Bunlar; aile yönlendirmesi (f=17), popüler bir branş olması (f=6), medya yönlendirmesi (f=4), sporcu abi (f=4), öğretmen yönlendirmesi (f=3), arkadaşlarına özenme (f=3), özel burs kazanmak (f=2), üniversiteye yerleşme kolaylığı (f=1), arkadaş tavsiyesi (f=1), doktor tavsiyesi (f=1) şeklindedir. Aile yönlendirmesi kategorisini katılımcı e2 “Kızımın dikkat eksikliğini gidermesi ve disiplinli olmayı öğrenebilmesi için özellikle bu branşı tercih ettim” olarak açıklamıştır. Popüler bir branş olması kategorisini katılımcı e34 “Eskrim gibi az bilinen ve ilgi uyandıran bir branşın var olduğunu öğrenmesi” şeklinde belirtmiştir. Medya yönlendirmesi kategorisini e16 “İzlediği diziden etkilenerek bu branşı yapmayı tercih etti” şeklinde ifade etmiştir. Sporcu abi kategorisini katılımcı e23 “Abisini örnek aldığı için bu branşı yapmak istedi” şeklinde ifade etmiştir. Öğretmen yönlendirmesi kategorisini katılımcı e35 “Okuldaki sınıf öğretmeninden aldığımız bir bilgi doğrultusunda bu branşı yapmasına destek olduk” olarak belirtmiştir. Arkadaşlarına özenme kategorisini e2 “Kızım eskrim branşında derece

yapan bir arkadaşının alkışlanarak tebrik edildiğini gördüğünde kendisi de bu branşı yapmak istediğini söyledi” olarak belirtmiştir. Özel burs kazanmak kategorisini katılımcı e1 “İlerdeki okul hayatında burs kazanarak okumasını sağlamak bu branşı seçmek için bir başka nedenimiz” şeklinde açıklamıştır. Üniversiteye yerleşme kolaylığı kategorisini, e17 “İyi üniversitelere daha rahat girebilmesini istememiz” olarak ifade etmiştir. Arkadaş tavsiyesi kategorisini e29 “Oğlumun hiperaktif bir yapısı olması nedeniyle arkadaşımın tavsiyesi üzerine bu branşa başladık” olarak ifade etmiştir. Doktor tavsiyesi kategorisini e30 “Pdr tarafından tavsiye edilen dürtüsellik duygusunu bastırabilmek için eskrima başladık” olarak ifade etmiştir.

Tablo 3. Eskrim sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Sağlık etmenleri”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar n=13	f	Katılımcı ifadeleri
Sağlık Etmenleri	Dikkat eksikliğini yenme	(e2) (e10) (e18) (e20) (e21) (e28) (e32) (e35)	8	“Dikkat eksikliğini gideren ve hızlı karar verme yeteneğini geliştiren bir spor olduğunu düşünüyoruz (e18)”. “Dikkat dağınıklığı ve odaklanma problemlerine çözüm olması için bu branşı tercih ettik (e32)”. “Dikkat komponentlerine katkısı nedeniyle eskrim yapmasını ailesi olarak destekliyoruz (e35)”.
	Kötü alışkanlıklardan uzak tutma	(e13) (e24) (e30)	3	“Kötü alışkanlıklar ve bu alışkanlıkları edinen arkadaş gruplarına dahil olmaması için oğlumuzu eskrima yönlendirdik (e24)”.
	Doğru beslenme alışkanlığı kazandırma	(e15) (e28)	2	“Dikkatli ve doğru beslenme alışkanlıkları kazansın istedik (e15)”.

e = Eskrim

Tablo 3’te ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin “sağlık etmenleri” temasına ait 3 kategori bulunmaktadır. Bunlar; dikkat eksikliğini yenme (f=8), kötü alışkanlıklardan uzak tutma (f=3), doğru beslenme alışkanlığı kazandırma (f=2) şeklindedir. Dikkat eksikliğini yenme kategorisini katılımcı e18 “Dikkat eksikliğini gideren ve hızlı karar verme yeteneğini geliştiren bir spor olduğunu düşünüyoruz” şeklinde ifade etmiştir. Kötü alışkanlıklardan uzak tutma kategorisini e24 “Kötü alışkanlıklar ve bu alışkanlıkları edinen arkadaş gruplarına dâhil olmaması için oğlumuzu eskrima yönlendirdik” olarak ifade edilmiştir. Doğru beslenme alışkanlığı kazandırma kategorisini, e15 “Dikkatli ve doğru beslenme alışkanlıkları kazansın istedik” olarak ifade etmiştir.

Tablo 4. Eskrim Sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Bilişsel gelişim etmenleri”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar (n=16)	f	Katılımcı ifadeleri
Bilişsel Gelişim Etmenleri	Zihinsel gelişim	(e12) (e13) (e15) (e18) (e21) (e33)	6	“Zihinsel ve fiziksel hareketliliğin bir arada olması sebebiyle tercih ettik (e12)”. “Zihinsel, fiziksel ve duygusal gelişimine olumlu katkıları olacağını düşünüyorum (e33)”.
	Konsantrasyon	(e6) (e13) (e15) (e17)	4	“Konsantrasyon ve odaklanma problemlerini aşmak istediğimiz için bu branşa yöneldik (e6)”.
	Akademik başarı	(e1) (e15) (e17) (e35)	4	“Derslerine olumlu katkıları olduğunu düşünüyoruz (e1)”.
	Stratejik düşünme	(e25) (e33)	2	“Zaman yönetimi ve hızlı düşünmeyle birlikte stratejiyi içerisinde barındırdığı için yönlendirdik (e25)”.

e = Eskrim

Tablo 4’te eskrim sporunun tercih nedenlerine ilişkin “bilişsel gelişim etmenleri” temasının 4 kategorisi bulunmaktadır. Bunlar; zihinsel gelişim (f=6), konsantrasyon (f=4), akademik başarı (f=4), stratejik düşünme (f=2) şeklindedir. Bilişsel gelişim alt kategorisini katılımcı e12 “Zihinsel ve fiziksel hareketliliğin bir arada olması sebebiyle tercih ettik” şeklinde açıklamıştır. Konsantrasyon kategorisini e6 “Konsantrasyon ve odaklanma problemlerini aşmak istediğimiz için bu branşa yöneldik” olarak açıklamıştır. Akademik başarı kategorisini e1 “Derslerine olumlu katkıları olduğunu düşünüyoruz” olarak ifade etmiştir. Stratejik düşünme kategorisini katılımcı e25 “Zaman yönetimi ve hızlı düşünmeyle birlikte stratejiyi içerisinde barındırdığı için yönlendirdik” şeklinde açıklamıştır.

Tablo 5. Eskrim Sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Çocuktan kaynaklanan etmenler”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar =48	f	Katılımcı ifadeleri
Çocuktan Kaynaklanan Etmenler	Bireysel spor yapma isteği	(e3)(e4)(e5)(e8) (e4)(e6)(e18) (e19)(e20)(e25) (e29)	11	“Bireysel sporlarda başarısını gösterme şansının takım sporlarına göre daha yüksek olması (e3)”. “Takım sporunun bazı zorluklarıyla karşılaştığımız için bireysel bir sporu tercih ettik (e5)”.
	Kendi isteği ile katılım	(e3) (e4) (e6) (e9) (e10) (e16) (e18) (e28) (e34) (e35)	10	“Bu branşı yapma isteği tamamen kendi tercihi (e28)”.
	Hem bireysel hem de takım sporuyla uğraşma isteği	(e4) (e6) (e18) (e19) (e20) (e25) (e29)	7	“Bireysel ve takım halinde hareket edebileceği bir branş yapma isteği doğrultusunda bu seçimi yaptı (e4)”.
	Profesyonel sporcu olma isteği	(e1)(e4)(e7)(e8) (e19)(e20) (e35)	7	“Yaptığı sporu ulaşabileceği en üst seviyeye getirerek profesyonelleşmesi (e20)”.
	Yetenekli olması	(e3)(e4)(e8)(e28)	4	“Eskrimin ona çok faydalı olduğunu ve bu alanda yetenekli olduğunu düşünüyoruz (e28)”.
	Bireysel sporları sevme	(e2)(e3)(e26) (e27)	4	“Kişilik olarak takım halinde değil bireysel olarak yapılan sporları daha çok seviyor (e27)”.

Farklı görünme çabası	(e6)(e34)	2	"Aile bireyleri, öğretmenler ve arkadaşlar bazında taktir ve ilgi duyulan bir çocuk olma isteği (e34)".
Kulübünü sevmeye	(e8)(e35)	2	"Bağlı olduğu kulübün çocuk psikolojisinden anlıyor olması ve eskrimi sevdirmesi (e35)".
Boş zamanları değerlendirme isteği	(e21)	1	"Boş vakitlerini spor ile değerlendirmesi (e21)".

e = Eskrim

Tablo 5'te ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin "çocuktan kaynaklanan etmenler" temasının 10 kategorisi yer almaktadır. Bunlar; bireysel spor yapma isteği (f=11), kendi isteği ile katılım (f=10), hem bireysel hem de takım sporuyla uğraşma isteği (f=7), profesyonel sporcu olma isteği (f=7), yetenekli olması (f=4), bireysel sporları sevmeye (f=4), farklı görünme çabası (f=2), kulübünü sevmeye (e2), boş zamanları değerlendirme isteği (f=1), kıyafet ve ekipman hayranlığı (f=1) şeklindedir. Bireysel spor yapma kategorisini katılımcı e3 "Bireysel sporlarda başarısını gösterme şansının takım sporlarına göre daha yüksek olması" olarak ifade etmiştir. Kendi isteği ile katılım kategorisini e28 "Bu branşı yapma isteği tamamen kendi tercihi" şeklinde yorumlanmıştır. Hem bireysel hem de takım sporuyla uğraşma isteği kategorisini e4 "Bireysel ve takım halinde hareket edebileceği bir branş yapma isteği doğrultusunda bu seçimi yaptı" olarak ifade etmiştir. Profesyonel sporcu olma isteği kategorisini e20 "Yaptığı sporu ulaşabileceği en üst seviyeye getirerek profesyonelleşmesi" olarak açıklamıştır. Yetenekli olması kategorisini katılımcı e28 "Eskrimin ona çok faydalı olduğunu ve bu alanda yetenekli olduğunu düşünüyoruz" olarak ifade etmiştir. Bireysel sporları sevmeye kategorisini e27 "Kişilik olarak takım halinde değil bireysel olarak yapılan sporları daha çok seviyor" şeklinde açıklamıştır. Farklı görünme çabası kategorisini e34 "Aile bireyleri, öğretmenler ve arkadaşlar bazında taktir ve ilgi duyulan bir çocuk olma isteği" olarak belirtmiştir. Kulübünü sevmeye kategorisini e35 "Bağlı olduğu kulübün çocuk psikolojisinden anlıyor olması ve eskrimi sevdirmesi" olarak açıklamıştır. Boş zamanları değerlendirme isteği kategorisini e21 "Boş vakitlerini spor ile değerlendirmesi" olarak ifade etmiştir.

Tablo 6. Eskrim Sporunun tercih nedenlerine ilişkin "Düzen etmenleri"

Tema	Kategoriler	Katılımcılar (n=17)	f	Katılımcı ifadeleri
Düzen Etmenleri	Disiplinli olma	(e2) (e11) (e15) (e22) (e23) (e24) (e30) (e34) (e35)	9	"Hayatında disiplin kazanabilmesi ve bu disiplini tüm yaşantısına yansıtabilmesi (e22)". Disiplinli ve kararlı olmanın başarıyı getirdiğini erken yaşta öğrenmesi için (e23)".
	Spor alışkanlığı kazandırma	(e11) (e20) (e26) (e29) (e32)	5	"Spor yapmanın bir gereklilik olduğunu düşündüğüm için spor alışkanlığı kazandırarak hayatına yön vermeyi hedefliyoruz (e26)".
	Spor disiplini	(e13) (e21)	2	"Spor ahlakı ve spor disiplini kazanmasını istiyoruz (e21)".
	Sorumluluk sahibi olma	(e1)	1	"Sorumluluklarını bilmeyi öğrenmesi için (e1)".

e = Eskrim

Tablo 6'da ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin "çocuktan kaynaklanan etmenler" temasının 4 kategorisi yer almaktadır. Bunlar; disiplinli olma (f=9), spor alışkanlığı kazandırma (f=5), spor disiplini (f=2), sorumluluk

sahibi olma (f=1) şeklindedir. Disiplinli olma kategorisini katılımcı e22 “Hayatında disiplin kazanabilmesi ve bu disiplini tüm yaşantısına yansıtabilmesi” olarak belirtmiştir. Spor alışkanlığı kazandırma kategorisini e26 “*Spor yapmanın bir gereklilik olduğunu düşündüğüm için spor alışkanlığı kazandırarak hayatına yön vermeyi hedefliyoruz*” şeklinde belirtmiştir. Spor disiplini e21 “*Spor ahlakı ve spor disiplini kazanmasını istiyoruz*” olarak açıklamıştır. Sorumluluk sahibi olma kategorisini e1 “*Sorumluluklarını bilmeyi öğrenmesi için*” olarak belirtmiştir.

Tablo 7. Eskrim Sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Düzen etmenleri”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar (n=12)	f	Katılımcı ifadeleri
Psikomotor Gelişim Etmenleri	Fiziksel	(e1) (e15) (e21) (e30) (e33) (e34)	6	“Fiziksel gelişimine olumlu etkilerini görmemiz (e1)”. “Yaptığı branşın fiziksel sonuçlarını ve elde edebileceği olumlu gelişim fırsatlarını keşfetmesi (e34)”.
	Refleks gelişimi	(e15) (e18) (e21) (e25)	4	“Hızlı karar verme ve uygulama becerisini geliştirme (e18)”.
	Estetik görünüm	(e33)	1	“Estetik bir branş olduğunu düşünüyorum (e33)”.
	Enerji harcama	(e23)	1	“Enerjisini doğru ve yararlı şeylere harcamayı öğreniyor (e23)”.

e = Eskrim

Tablo 7’de ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin “psikomotor gelişim etmenleri” temasının 4 kategorisi ve katılımcı yorumlarına ait bilgiler görülmektedir. Bunlar; fiziksel (e=6), refleks gelişimi (f=4), estetik görünümü (f=1), enerji harcama (f=1) şeklindedir. Fiziksel kategorisini katılımcı e34 “*Yaptığı branşın fiziksel sonuçlarını ve elde edebileceği olumlu gelişim fırsatlarını keşfetmesi*” olarak belirtmiştir. Refleks gelişimi kategorisini e18 “*Hızlı karar verme ve uygulama becerisini geliştirme*” olarak belirtmiştir. Estetik görünüm kategorisini katılımcı e33 “*Estetik bir branş olduğunu düşünüyorum*” olarak ifade etmiştir. Enerji harcama kategorisini e23 “*Enerjisini doğru ve yararlı şeylere harcamayı öğreniyor*” olarak belirtmiştir.

Tablo 8. Eskrim Sporunun tercih nedenlerine ilişkin “Dijital ortamdan uzaklaşma”

Tema	Kategoriler	Katılımcılar n=5	f	Katılımcı ifadeleri
Dijital Ortam Etmenleri	Kitle iletişim araçlarından uzak tutma	(e1) (e11)	2	“Çocuğumuzu kitle iletişim araçlarından uzak tutmak istediğimiz için onu spora yönlendirdik ve eskrim yapmayı kendi istedi (e1)”.
	Tvden uzak tutma	(e2)	1	“Tvden uzak tutmak için (e2)”.
	Telefondan uzak tutma	(e2)	1	“Telefondan uzak tutmak için (e2)”.
	Tabletten uzak tutma	(e2)	1	“Tabletten uzak tutmak için (e2)”.

e = Eskrim

Tablo 8’de ebeveynlerin çocukları için eskrim sporunu tercih etme nedenlerine ilişkin “dijital ortam etmenleri” temasının 4 kategorisi bulunmaktadır. Bunlar; kitle iletişim araçlarından uzak tutma, tvden uzak tutma, telefondan uzak tutma, tabletten uzak tutma şeklindedir. Kitle iletişim araçlarından uzak tutma kategorisini katılımcı e1 “*Çocuğumuzu kitle iletişim araçlarından uzak tutmak istediğimiz için onu spora*

yönlendirdik ve eskrim yapmayı kendi istedi” olarak ifade etmiştir. Tv, telefon ve tableten uzak tutma kategorilerini katılımcı e2 “ tv, telefon ve tableten uzak tutmak için” şeklinde ifade etmiştir.

TARTIŞMA

Araştırmada; çocuklarının sportif faaliyetlere katılması için eskrim sporunu tercih eden ebeveynlerin, bu sporu tercih etme nedenlerine dair görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada eskrim ile ilgili yapılan nitel çalışmalar araştırılmış, fakat bu spor branşı ile ilgili nitel herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Araştırmada elde edilen bulgular ışığında eskrim sporuna yönelik “duyuşsal etmenler, dışsal etmenler, sağlık etmenleri, bilişsel gelişim etmenleri, çocuktan kaynaklanan etmenler, düzen etmenleri, psikomotor gelişim etmenleri ve dijital ortam etmenleri” olmak üzere toplam 8 tema elde edilmiştir.

Ebeveynlerin görüşleri doğrultusunda elde edilen duyuşsal etmenler temasına ait 7 kategoriye ulaşılmıştır. Bunlar; sevme, özgüven, yenme-yenilme duygusunu öğrenmesi, rekabet duygusunu geliştirmesi, strese karşı koyabilme, öfke kontrolü, keyif şeklindedir. Ebeveynlerin duyuşsal etmenler temasına göre; eskrim sporunu çok sevdiklerini bununla birlikte çocuklarının özgüven kazandıklarını aynı zamanda hareket etmenin en iyi yolu olduğunu düşündükleri söylenebilir. Literatürde benzer kategorilerin elde dildiği araştırmalar yer almaktadır^{12,13}.

Dışsal etmenler temasına ait 10 kategoriye ulaşılmıştır. Bunlar; aile yönlendirmesi, popüler bir branş olması, medya yönlendirmesi, sporcu abi, öğretmen yönlendirmesi, arkadaşlarına özenme, özel burs kazanmak, üniversiteye yerleşme kolaylığı, arkadaş tavsiyesi, doktor tavsiyesi şeklindedir. Ebeveynlerin dışsal etmenler temasına göre; çocukların dikkat eksikliğini giderme, disiplinli olmayı öğrenme ve eskrimin popüler bir branş olduğunu düşünmeleri sebebiyle çocuklarını bu branşa yönlendirdikleri görüşüne ulaşılmıştır.

Sağlık etmenleri temasına ait 3 kategoriye ulaşılmıştır. Bunlar; dikkat eksikliğini yenme, kötü alışkanlıklardan uzak tutma, doğru beslenme alışkanlığı kazandırma şeklindedir. Ebeveynlerin sağlık etmenleri temasına göre; dikkat ve hızlı karar verebilme komponentlerini geliştirmek aynı zamanda kötü alışkanlıklardan uzak tutmak amacıyla bu spor branşına yönlendirdikleri belirtilmiştir. Bilişsel gelişim etmenleri temasına ait 4 kategori elde edilmiştir. Bunlar; zihinsel gelişim, konsantrasyon, akademik başarı, stratejik düşünme şeklindedir. Ebeveynlerin bilişsel gelişim temasına göre; zihinsel ve fiziksel hareketliliğin bir arada olması ve konsantrasyon problemlerini aşabilmek için yönlendirme yaptıkları görülmüştür. Literatürde benzer kategorilerin elde dildiği araştırmalar yer almaktadır^{11,18}. Çocuktan kaynaklanan etmenler temasına ait 10 kategori elde edilmiştir. Bunlar; bireysel spor yapma isteği, kendi isteği ile katılım, hem bireysel hem de takım sporuyla uğraşma isteği, profesyonel sporcu olma isteği, yetenekli olması, bireysel sporları sevme, bireysel sporları sevme, farklı görünme çabası, kulübünü sevme, boş zamanları değerlendirme isteği, kıyafet ve ekipman hayranlığı şeklindedir. Ebeveynler çocuktan kaynaklanan etmenler temasına göre; çocukların takım sporlarına göre bireysel spor yapma isteklerinin daha fazla olması ve kendi istekleriyle katılım sağladıkları görüşlerine varılmıştır. Düzen etmenleri temasına ait 4 kategori elde edilmiştir.

Bunlar; disiplinli olma, spor alışkanlığı kazandırma, spor disiplini, sorumluluk sahibi olma şeklindedir. Ebeveynlerin düzen etmenleri temasına göre; disiplinli olmayı öğrenmelerini ve çocuklarına spor alışkanlığı kazandırmalarının hayatlarında önemli olacağını belirtmişlerdir. Kaya ve ark. (2018)¹³ da araştırmasında spora yönelik oluşturulan metaforları benzer kategoriler altında incelemiştir. Psikomotor gelişim etmenleri temasına ait 4 kategori elde edilmiştir. Bunlar; fiziksel, refleks gelişimi, estetik görünümü, enerji harcama şeklindedir. Ebeveynlerin psikomotor gelişim etmenlerine göre; fiziksel gelişime olumlu etkilerini görmemiz ve refleks becerisinin geliştirmek amacıyla tercih ettikleri görülmüştür. Literatürde araştırma sonucuna paralel sonuçlar bulunmaktadır^{13,16,26}. Dijital ortam etmenleri temasına ait 4 kategori elde edilmiştir. Bunlar; kitle iletişim araçlarından uzak tutma, tvden uzak tutma, telefondan uzak tutma, tableten uzak tutma şeklindedir. Ebeveynlerin dijital ortam etmenleri temasına göre; çocuklarını kitle iletişim araçlarından uzak tutmak istedikleri için eskrim sporuna yönlendirdikleri görülmüştür.

Kartal ve ark. (2016)¹¹ göre eskrim sporu yapan 10-12 yaş grubu çocukların, yapmayanlara göre dikkat düzeylerinin daha iyi olduğu bulunmuştur. Bu bağlamda eskrim sporunun dikkat eksikliği olan çocuklarda dikkat özelliğini olumlu yönde etkileyebileceğini vurgulamışlardır. Araştırmaya katılan veliler çocuklarının serbest zamanlarını sporla geçirmelerini istemektedirler aynı zamanda çocuklarının sporla kendilerine olan güvenlerinin artacağını düşünmektedirler⁹. Ocak ve ark. (2010)²² yaptıkları bir araştırmada Çocukların spora yönlendirilmesinde aile faktörünün spor branşını belirlenmesindeki etkisi incelendiğinde, erkeklerin %62,4 ü, bayanların ise %75'inin spor branşı seçiminde çocuklarına müdahale etmedikleri anlaşılmaktadır.

Sonuç olarak; ebeveynlerin eskrim sporuna çocuklarını yönlendirme nedenlerinin; çocukları için dışsal etmenler, duyuşsal etmenler ve çocuktan kaynaklı etmenlerin daha baskın ve etkili olmasından dolayı bu branşı tercih ettikleri gözlemlenmiştir. Aynı zamanda zihinsel gelişim, dikkat eksikliklerini giderme, disiplinli olma ve kitle iletişim araçlarından uzak tutmak amaçlı bu spora yönlendikleri tespit edilmiştir.

KAYNAKLAR

1. Auxter D., Pyfer J., Hunettig C. (1993). Adapted physical education and reaction. 7. Basım. Mosby, USA.
2. Barsbuğa Y., Saripek T. (2016). Eskrim sporu yapan sporcu ailelerinin psikolojik kazanımları. *Sosyal Bilimler Dergisi*. 3(8), 265-273.
3. Creswell JW. (2013). Research design: qualitative, quantitative, and mixed methods approaches. Sage publications.
4. Cohen L., Manion L., Morrison K. (2007). Research methods in education. Routledge falmer. London.
5. Enzo M. (1985). Cours international pour techniciens d'escrime, Roma. s. 2
6. Esenturk OK., Tekkursun G., Yilmaz A., Ilhan EL. (2016). Evaluation of the extracurricular sportive activities from the view of physical education teachers. *Science. Movement And Health*. 16(2), 599-608.
7. Güven Ö., Öncü E. (2016). Beden eğitimi ve spora katılımı aile faktörü. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*. 10(10), 81-90.
8. Hazar Z., Tekkurşun DG., Dalkıran H. (2017). Ortaokul öğrencilerinin geleneksel oyun ve dijital oyun algılarının incelenmesi: Karşılaştırmalı metafor çalışması. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*. 15(4), 179-190.

9. Holfelder B., Schott N. (2014). Relationship of fundamental movement skills and physical activity in children and adolescents. a systematic review. *Psychology of Sport And Exercise*. 15, 382-391.
10. Kalkan N., Zekioğlu A. (2017). Eskrim antrenörlerine göre eskrim sporcularının performansını etkileyen psikolojik faktörlerin değerlendirilmesi nitel çalışma. *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*. 1(1), 29-42.
11. Kartal R., Dereceli Ç., Kartal A. (2016). Eskrim sporu yapan ve yapmayan 10-12 yaş arası çocukların dikkat düzeylerinin incelenmesi. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*. 3(2), 82-88.
12. Karakaya ED., Salici O. (2016). Isparta'da öğrenim gören 11-13 yaş gurubu öğrencilerin popüler spor branşları hakkındaki metaforik algılarının belirlenmesi. *International Journal of Social Sciences and Education Research*. 2(3), 1059-1076.
13. Kaya Ö., Cicicoğlu, Hİ., Demir GT. (2018). The attitudes of university students towards sports: attitude and metaphorical perception. *European Journal of Physical Education And Sport Science*. 5(1), 115-133.
- 14.. Keskin V. (2006). Çocuklarını spora yönlendiren anne ve babaların beklentileri. Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Afyonkarahisar.
15. Kesici D. Muhiç, E. (2013). Sports in metaphor and metaphor in sports. *Sport Logia*. 9(1), 28-33.
16. Koç M., Murathan F., Yetiş Ü., Murathan T. (2015). İlköğretim 7. sınıf öğrencilerinin spor kavramına ilişkin algıları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 3(9), 294-303.
17. Kurtipek S., Sönmezoğlu U. (2018). Determination of the perceptions of sports managers about sport concept: a metaphor analysis study. *International Journal of Higher Education*. 7(4), 17-25.
18. Kuş E. (2003). Nicel- nitel araştırma teknikleri. Anı Yayıncılık. Ankara.
19. Maykut P., Morehouse R. (1994). Beginning qualitative research: a philosophic and practical guide. The Falmer Press. London.
20. Merriam SB. (1998). Qualitative researchand case study applications in education (secondedition). Jossey-BassPublishers. San Francisco.
21. Miles MB., Huberman AM. (1994). Qualitative data analysis. An expanded sourcebook sage.
22. Ocak Y., Keskin V., Tortop Y., Gölünük S. (2010). Çocuklarını yaz spor okullarına gönderen ailelerin sosyo ekonomik durumları ve beklentileri. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*. 2(1), 13-22.
23. Punch KF. (2005). Introduction to social research. Quantitative and Qualitative Approaches.
24. Sevinç Ö., Ergenç M. (2017). Düzce Üniversitesi'nin bazı fakültelerinde öğrenim görmekte olan lisans öğrencilerinin "spor" hakkındaki metaforları. *Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 106-131.
25. Tavşancıl E., Aslan AE. (2001). İçerik analizi ve uygulama örnekleri. 1.Basım. Yeni Çizgi Yayın Dağıtım. İstanbul.
26. Tekkursun DG., Yılmaz A., Esenturk OK., Ilhan, EL. (2016). Why does my child swim mechanism of parent guidance. *Science, Movement and Health*. 16(2), 442-448.
27. Yetim AA. (2005). Sosyoloji ve spor. Yayıncılık Matbaası, İstanbul.
28. Yıldırım A., Şimşek H. (2005). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin Yayıncılık. Ankara.

29. Yıldırım A., Şimşek H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Geliştirilmiş Dokuzuncu Baskı. Seçkin. Ankara.
30. Yılmaz A., Esenturk OK., Tekkursun DG., Ilhan EL. (2017). Metaphoric perception of gifted students about physical education course and physical education teachers. *Journal of Education and Learning*. 6(2), 220-234.
31. Yin RK. (2003). Case study research. Sage Publication. London.

